

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Külső-monostortúra 21. sz.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglernél (Wollzeile 9. sz.).

Pesten: Zeisler M. hirdetés felvétel irodájában (Königsgasse Nr. 60.)

Nyilttéri cikkek sora után 20 kr. előleg befizetés mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Megjelen a lap hetenkint háromszor, u. m.

kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, fél évre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY”

július—decemberi folyamára.

Egy évre 12 forint o. ért.

Fél évre 6 „ „ „

Évnegyedre 3 „ „ „

Egy hóra 1 „ „ „

Az előfizetési pénzek kiadó Stein Jánoshoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Pest, június 23. 1868.

(D.) A parlamentáris élet jelenségei közé tartozik észlelni azon apróbb s nagyobb felforgatásokat, miket a különböző pártárványlatok elkövetnek egymásnak a közvéleményben eszközölhető megingatására.

Nem régen láttuk a pénzügyminiszter urat így enyelegni az ellenzékkel, a midőn emez óvakodott egy kérdésnek előadására elen, s midőn a szó-özön és bombasztok még alig hangzottak el a teremben előállott a pénzügyminiszter a kézen levő kész törvényjavaslattal, s az ellenzéki frasisok egy perc alatt dugába mentek.

E kölcsönt az ellenzék adta vissza a dohány monopolium kérdésében.

Lányay pénzügyminiszter és a Deák-párt egyik vezéralakja Somssich voltak azok, kik az irodalom terén legelőbb emeltek szót a dohány-monopolium ellen, s kimondták és erős érvekkel is támogaták azon állítást, hogy azt eltörölni s mással helyettesíteni lehet.

Igen természetes, hogy oly adó eltörölésére, mely 10—12 millió forintot, tehát összes adónk egy tized részét hajtja, eltörölni előkészület nélkül nem lehet, akkor, mikor minden bevétel szorosan fel van számítva a szükségekre, sőt amaz ezeket eléggé nem fűdözi.

Miután pedig a szükségeket fedezni kell, mert a nélkül az ország fenn nem állhat, természetes, hogy ha most rögtön eltörölnék a monopoliumot, azt a tíz millió forintot a többi tárgyra kellene vetni, s azt megköszönne szépe a nép, hogy ha földjére vetnék azt az adót, a mit most csak az fizet, a ki pipázni akar.

Ezt az adót más alakban kell kipótolni, járt azon az eszök, hogy a pipásokra vesenek adót, és luxus cikkeket adóztassanak, miután a tíz millió okvetlenül kell, sőt még több is kellene. Ezt azonban alaposan meg kell hányni-vetni, hogy egy jövedelem eltörölésével mit kell helyébe állítani.

Az összes képviselőház megegyezett abban, hogy a monopoliumot el kell törölni, sőt, a mint fennebb említett, éppen a Deák-párti emberek küzdöttek meg legelőbb ez eszme mellett, azt is mindenki belátja, hogy ily rendszer megváltoztatására előkészület, sőt kivételre a kincstár által már bevásárolt több millió áru dohánykészlet elárúsítása szükséges, a minek bevására előtt hozni be a reformot az ország óriás kárával történék, hanem az ellenzék nem tartozik minálunk a lehetőségekre gondolni, mert a mi kimondatik, lehet végrehajthatatlan is, miután nem neki kell végrehajtania, ellenben ily kérdéseket a popularitás érdekében jól fel lehet használni s szabad is.

Amerikában az igaz, hogy már kikapnak az ily kedélyes ellenzékeskedéseken, s azt jó volna nálunk is gyakorlatba hozni. Amerikában mikor az ellenzék olyasmit indítványoz, a minek hivatásosságát maga is jól tudja, a parlament azonnal az indítványozókat választja meg, hogy indítványuk érvényesítésére körülményes tervet dolgozzanak ki. Ezen eljárás elszoktatta már az ellenzékét arról, hogy a popularitás érdekében kedélyeskedjék.

Nálunk is ki kellett volna küldeni azokat, kik a monopoliumnak egy éven túli eltörölését indítványozták, hogy határozott számokkal mutassák ki, hogy az eltörölés akorra bizonyosan végrehajtható, s mutassák

ki azon jövedelemforrások bizonyosságát is, melyekből ezen tíz millió forintot visszapótolni lehet.

Ezt természetes, hogy előtanulmányozás adatok összeállítására nélkül bebizonyítani nem lehet, s így a dohány-monopolium eltörölésére nincs más mód, mint egy szakértő bizottmányt hívni össze, mely a pénzügyi bizottmánnyal együtt tanácskozza tervet készítsen a dohány-monopolium eltörölésére, melynek eltörölését pártkülönbség nélkül, az egész országgyűlés kívánja, és kivinni is akarja.

Hevesebb ellensége nincs a dohány-monopoliumnak mint Somssich Pál, láttuk ezt a „P. Napló”-ban közreadott cikkeiből, sőt a Deák-körben az egész Deák-párt egy értelemmel nyilatkozott ezen monopolium ellen, hanem a ki nehéz pénzügyviszonyainkkal komolyan számot vet, az beláthatja, hogy ez nem hólyag, a mit egyszerre felfúvni lehet, s belátja azt is, hogy ha e jövedelmet a behozott adónemek emelésével kellene pótolni, a nép keservesen érezné meg azt, tehát kell oly módokat találni, melyek által a nép nagyobb terhelése nélkül lehet e pénzügyi kérdést végrehajtani, ez pedig csak komoly és alapos tanulmányozás által történhetik.

Az ügy illető felfogása vezette szavazatában a többséget, mely a monopoliumnak épp oly ellensége, mint a kisebbség. A dohánynak önszükségre való természetété által már lényegesen van időközben segítve a népen, s e mellett ezáltal már is elő van készítve az, hogy a dohány-monopolium a pénzügyviszonyok megrázkódattatása nélkül rendszeresen kiküszöböltessék.

La Hongrie ses institutions et son avenir, par M. Emile de Laveleye.

Még nem oly rég ideje minden egyes nyilatkozatot a külföldi részről, mely hazánkat csak a legkevésbé is érdeklé, lett légyen az bárcsak egy futólagos megjegyzés, egy odavetett észrevétel — a legnagyobb mohósággal siettünk közölni nyelünkben regisztrálni. Örömmel jegyeztük fel, ha valaki a külföldi corpusekai közül csak a legáltalánosabb tételekben is megemlékezett rólunk, jól esett, ha a sok ferdeség között, a valótlannak ama tengerében, melybe felőlünk irt közleményeinkben nyugati legközelebbi szomszédaink minket, sőt még jó hírünket is befolytani törekedtek, átvéve és közölve nyugat még távolabbi lakóitól, a nyugati civilizáció zászlóvivőitől — akadt néhány találó, jellemző s minket s jó ügyünket jól ismertető tétel. Pártkülönbség nélkül — hiszen akkor még alig léteztek pártok — minden közönséget a felől, hogy bármi kicsiny részben is mit tart felőlünk a külföld; egészben úgy, a hogy kapta átvette az illető külföldi közönségtől, comment csak akkor irt hozzá, ha egyik másik tétele hamis volt. Mindenesetre kiválóan fontos dolog reánk nézve, hogy mit tart felőlünk a külföld, mikint fogja fel történetünket, magatartásunkat oly sok küzdéseink közepette, institutóink jellegét és jövőnkét; fontos pedig főleg azért, mert ezen nézetáramlatoknak, melyek a külföldi sajtóban az országunkról és népeinkről irt cikkek által nyernek kifejezést, irányítják a közvéleményt, keltik fel, vagy nyomják el a sympatiákat irányunkban; s a közvélemény, a külföldi sympatiák, ha nem is voltak oly hatalmasok, hogy Lengyelország végmegsemmisülését megakadályozták, most már, miután a kabinetek az alkotmányos reformok létrejöttével hovatovább mindinkább kényszerítve lesznek velük számot vetni, csakugyan nevezetesen tényezőktől tekinthetők. Körülményeink jobbrafordulással fölőlegessé válik, s hogy miért, azt az értelemes olvasó úgy is fogja tudni — minden egyes apró cseprő nyilatkozatot, tekintet nélkül a nyilatkozó számbavehetőségére, vagy nem vehetőségére (már a mennyiben fizetett, vagy nem fizetett nyilatkozó s a nemzetiségi rokon, vagy ellenszenvak ösztönétől el van ragadtatva, vagy biggadtan és józannul itél) tekintet nélkül a forrás tekintélyességére — figyelemre méltatunk; de annál nagyobb súlyt kell fektetnünk az oly nézetnyilvánulásokra, melyek egy tekintélyes nemzet kebelében s annak egyik első rangú közönségében nyervén kifejezést, a mellett még mélyebb s behatóbb tanulmányt gyarapítanak nemzetünk múltja, jelene és jövője körül. Ilyen a cikk, melyet jelen sorainkban ismertetni szándékoznak, s mely a kitűnő francia publicista, Laveleye, múlt évi honunkban való időzésének gyű-

lése gyanánt, a világ minden részeiben olvasott francia időségi folyóirat, a „Revue des deux Mondes” idei június 1-ői füzetében jelent meg. Hogy mily figyelmet keltett e cikk honunkban s a Lajthánból, az onnan is kiteszik, miszerint alig létezik te kintélyesebb politikai és pártközlöny hazánkban, mely azt ne tárgyalta s belőle mutatóványokat ne hozott volna. De — s itt nyomtatékkal kell megállnunk — mire való volt még e csakugyan objectiv közleményből is politikai tőkét formálni, a cikkből közölt rövidke részleteket — mint ellenzéki lapjaink s a királyhágotúli ultramontan párt közönsége terék — mindenféle exegesissel felezifrázni, deducálni abból vastag cicero betűkkel nyomtatott s Brüsseltől datált vezércikkben — mindent, csak azt nem, mit józannul deducálni lehetett? Hát annyira kifogytak már ellenzéki lapjaink az érvekből, hogy így csupán azon részleteket közölve, melyek szoros pártprogramjuk keretében némileg beillenek — igyekeznek okadatolni a hol, a mikor s a mint csak lehet? Nem tudják-e, hogy az imigyen-amugyan, innen-onnan célzatos szándéklattal kiszédegetett részletek, ugyesen összeállítva, éppen, mint a kaleidoskopnál, egyszer ilyen, másszor amolyan színezetet mutatnak, — míg egészben az eredeti összera kő kezében, hozzájuk véve a kihagyottakat, egészen másféle „Farbepracht”-ban mutatkozhatnak? Valaki elolvashatja a cikket egészen, s belátva, hogy abból egyáltalán nem lehet azt kiolvasni, mit nevezett közönség kiolvasatni akarnak, valjon micsoda véleményt tápláljon az ámitók felől?... Hadd lássuk tehát, mit tartalmaz a cikk valójában. Szerző dolgozatát három részre osztá. Az elsőben a magyar nemzet eredetét, erkölcsi és értelmi, egy physisai tulajdonait írja le, aztán rövid vázlatban adja történetünket a legregőbb időkől mostanig; a másodikban, kezdve a múlt évi koronázástól, vázolja egyenkint intézményeinket, a megerendszert, a municipalitásokat, az aristokratikus selfgovernment rendszerét, s végre országgyűlésünk intézményét; a harmadik részben — mely ugy szólván, nem is képez külön fejezetet s csak egy oda van mellékelve a másodikhoz — következtetéseket von nemzetünk múltjából s annak jelen helyzetéből annak jövőjére, s itt osztogatja tanácsait.

Az egészet egy bevezetőszertől rövid resumé előzi meg; ebben szerző mindjárt azon kezd, mi minden külföldinek, ki először látogatja meg hazánkat s mélyebben nem tekint a létező viszonyok közé, legelőbb s leginkább fel szokott tűnni, azon kezdti t. i. hogy mennyi külön eredetű s külön anyanyelvű nép lakja fajunkon kívül hazánkat, s hogy e népekkel csak az ismert két módon: Franciaország s a Svájc módjára lehetne egészséges, ép, minden kül- és belsőbbbomlási okoknak ellenálló államot alkotni, t. i. abszolút összeörsülésével minden nemzeti külön sajátosságoknak, vagy a federalizmussal. Említi továbbá, hogy Ausztriában — mely nagyban ugyanazon nemzetiségi különféleséget mutatja fel, mit hazánk kicsinyben — sem az egyik, sem a másik mód nem sikerült. Nem sikerült az abszolút összeörsülés azért, mert Ausztria, a helyett, hogy egy előrehaladó kor szellemében lépett volna fel, durva, türelmetlen, zsarukai s el-sorvasztó kormányzásával elidegeníté magát a kormánypaléja alá gyessült népeket. A legújabb időben létrehozni akart foederalistikus államszerkezetet pedig azért nem szűletett meg, mert Magyarország azt nem akarta elfogadni. „Ezen elentállás következtében — ez áll szóról-szóra a cikkben — kényszerítve lön Ausztria egy igen tökéletlen politikai államszerkezet elfogadására, a melynek neve: dualismus; nem elég, kényszerítve lön a dualismus különböző nevei közül a legkevésbé melegebbet, a legkevésbé kezelhető, a nehézségekre való ütközéseknek és megtámadatásoknak leginkább kitett — elfogadni; más szavakkal a lehető leggyaralóbban oldani meg bel- és külszervezkedési kérdéseit s a rossz gépezetet a legrosszabb úton-módon állítani fel.”

Ezek szerző saját szavai, valóban nem hizeleg a múlt évi kiegyezkedési államfénytnek, a melyben hazánk kitűnő vezérferfiainak oly nagy részük volt; s mi mégis utánirjuk e szavakat: megbo-csátva szerzőnek felületes ítéletét, ő is, mint mindannyian a külföldiek — sőt távol hazánktól élő száműzött jelesseink is — midőn honunkról van szó legelőbb is az itt lakó nemzetiségek sokféleségével foglalkozik, megijed a sokféle nyelvtől, viselettől s képzelni sem tudja, hogy vaskézi abszolutismus, vagy minden esemetét egyaránt felburjánzóztató foederalismus nélkül mikint lehetne itt ép, egészséges államot alkotni s fenntartani; pedig hát megélték e nemzetiségek a magyarral együtt békében ezred-

éves alkotmányunk jótékony lombozata alatt, s históriánk mutatja, hogy sem az egyik, sem a másik államformára nem szorultunk; a dualismus megfelelő 48 előtt is minden igényeknek. Ki viszonyainkat s a velünk lakó nemzetiségeket közelebbről nem ismeri, ki a felszínen uszkáló külföldi nemzetiségi arany halacsckák mindig a mindenütt egy egész nemzetet képviselni akaró nyilatkozatait készpénz gyanánt veszi, — az ne törje el a dualismus kormányforma fölött — mely multunkkal s jelenünkkel leginkább megegyez (hogy jövőnknek meg fog-e felelni, az már más kérdés) — pálcát. Laveleye mindvégig figyelemmel kísérte-e küzdelmeinket 48 előtt és után, annyira be van avatva politikai viszonyainkba, annyira ismeri-e néptünk s a nemzetiségek jellegét, miveltségi, vagyoni s hatalmi állását, vont-e többször párbuzamot, észlelte-e, hogy mi kétféle oszlova küzdünk fel- és lefelé? Midőn azt mondja, hogy a dualismus kormányformának is legrosszabb fajtáját választottuk, meg kellett vallanunk, hogy nem értjük a cikkezőt. Ajánljon hát valami jobbat, lehetőbbet!

(Folytatjuk.)

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése június 24-én.

A képviselőház mai ülésében a jegyzőkönyv bitelésítése után elők bejelenté Misics Jánosnak, Temesvár megválasztott képviselőjének megbízó levelét (éljen) és a beérkezett kérvényeket. Trefort a Köröst szabályozó társulatnak kérvényét nyújtja be.

Eltérő s József Csánádnak a vallások egyenjogúsága tárgyában tett interpellációjára válaszol. A kérdés az volt: szándékozik-e a kormány a 48. XX. törvényezik értelmében törvényjavaslatot előterjesztetni, hogy a mostani, az egyes felekezetek közt fenálló gyűlölködés megszűnjék? A miniszter legelőbb az interpellatio indokolása ellen fordul, melyet nem oszthat ő, habár a XX. t. cikkében még teljesítve nincsen, nem tekint a mostani állapotot az egyes felekezetek közt gyűlöletesnek. Lehet, hogy vannak egyesek, kik ebben izgatási anyagot keresnek, de meg van győződve, hogy a haza polgárai, bármily vallásnak legyenek is, nem azon talaj, hol a gyűlölet magvát el lehetne hinteni. E nemzet, midőn Európa minden része megszűnt, nem hasonlott meg vallási türelmetlenség miatt. Ha nem ért egyet az indokolásban, egyetért arra nézve, hogy a kérdés megoldásánál nem üsmér fontosabb feladatot. Egyes vallásnak uralkodása csak arra szolgálhat, hogy örökös megtámadásoknak legyen kitéve. El kell tehát távolítani, ez érdekében fesszik minden vallásfelekezetnek, és így a katolikusnak is, minden sürdősárga szolgáló okot s alkalmat. Hogy a jogegyenlőség még teljesítve nincsen, annak két oka van, első teendőink halmaza, második, hogy a kormány nem lehet a vallási felekezetek iránt közönyös, hanem mindenik iránt egyenlő figyelemmel kell viseltetnie. Így tehát a kormány a XX. törvényezikket nem bajhatja végre bármi módon, nem foghatja fel úgy, hogy végrehajtja, bárki sértsen is. Neki a törvényezik szándékaira is tekintettel kell lenni, és ez: meg nyugvás-szerzés minden felekezetnél. Erre pedig szükséges, hogy a felekezetek érdekeit ösmerje.

Ezután szóló az egyes sérelmekre, mint a áttérés és vegyes házasságokra tér át. Ha ez krt nem terjesztett elő törvényjavaslatot, oka az, hogy az egyes egyházak nézetei, melyeket tekintetbe venni kötelessége, még nem rég kerültek birtokába. A valóságos viszonyosságot az egyes vallási felekezetek közt csak úgy lehet létesíteni, ha minden vallásra nézve általános törvényt hozatik. Így fogván fel a kormány feladatát, első feladata, hogy e viszonyosság egyazonosságra törekedjék. Már pedig tudni való, hogy a protestáns egyház teljes autonómiaja biztosítva van, a görög keleti egyház a ház előtt nem rég biztosított, de a kath. egyház autonómiával még nem bir. Tekintve azonban, hogy a kath. klerus maga lépett fel, mint kezdeményező, hiszi, hogy a katolikus világaknak megadatik iskoláikban és egyházukban az illő befolyás. De míg ez meg nem lesz, addig törvényjavaslatot nem terjesztet elő. Biztosítja a kérdést tevőt, hogy mihelyt ez lehetséges lesz, a kormány egy percig sem fog vele késni.

Csanádi nincs megnyugtatta, és fenntartja magának előterjesztést tenni.

Simonyi Ernő felszólítja az igazságügyminisztert válaszára, hogy a sajtóvétségek tárgyában felállított esküdtszék iránt kiadott miniszteri rendelet 82-dik §-nak mi értelme van, miután a bét-

zett jogász, mint az összeesküvés bűnrésze vizsgálat alá helyeztetett. Marzailo kapitány atyja ugyanakkor éjjel szintén befogatott. A kapitány az összeesküvők által volt megbízva a hadügyminiszter meggyilkolásával. Nyevadovics kapitány, ki ereit fölmeztette, a börtönben életveszélyen kívül áll.

A pancsovai „Srbaka Omladina“ ünnepélyesen tiltakozik minden belgrádi insinuatión ellen, minthogy ezéja tisztán tudományos és egyáltalán semmi politikai irányzatot nem követ. A „Srbaka Omladina“ról, melyről a topcsideri merénylet óta annyiszor szó volt, egy német lap azt írja, hogy „Omladina“ annyi, mint „fiatalság“ s az összes szerb tanulók egylete, mely a bel- és külföldön létező egyletekből áll és így csak egyszer évenként, a július-szeptemberi szünnapok alatt léphet össze. Szerbiának saját egyeteme nincsen, miért is a szerb fiatalság többnyire állami költségen tanul Franciaország, Németország, Ausztria és Svájc egyetemein. Mind e helyeken a fiatal szerbek egyleteket képeztek, melyek külföldi neveket viselnek. Bécsben „Zora“ nevet visel a bécsi szerb kereskedők is részt vesznek benne.

Ez egyletek céljai részint társadalmi, részint tudományos és irodalmi s mindyarában kiadnak évenként egy almanachot, melyben hazafias költemények és tudományos cikkek foglaltatnak. Így a bécsi Zora e napokban adta ki évenkénti könyvét, a belgrádi már májusban megjelent szigorú censura után. Ezen évkönyvek a mostani szerb irodalomnak csaknem egyetlen termékei. Ha már most e szét-szórta szerbek szünidőre hazatérnek, az általános tanuló egyletet képezik „omladina“ név alatt, mely a hatóság felügyelete alatt Belgrádban székel, s melyben az egyes egyletek lefolytat munkásságukról jelentést tesznek s határozatokat is hoznak, melyekhez aztán szigorúan tartják magukat. A szerb tanulóság „nagy-szerb“ eszméjével van eltele s nem igen kedvelte Mihály fejedelemet. Az „omladina“ az idén nem Belgrádban fog összejelni, hanem Ujvidéken vagy Cetinijében. Ristic, ki most Párisban van, szintén az omladinához szitónak mondatik.

OLÁHORSZÁG. Bukarestben a senatus feloszlatták. A feloszlatast megelőzőt s kisért körül-mények következtében a nemzet egy részének a jelen kormányzat elleni fellépése igen könnyen a fejedelem személye elleni harczra fog átmebetni. Miatán 13-án a senatus többsége a miniszteriumnak bizalmatlanságot szavazott, a fejedelem a senatus két elnökének, Plogiario és Costaforonak kijelenté, hogy ő az általuk alakított miniszteriumot elfogadja azon feltétel alatt, ha a senatus a vasúti engedélyeket 3 nap alatt megszavazandja, s ha az új miniszterium a kamrákkal egyetértésben fog eljárni.

Erre Costaforo azt válaszolá, hogy a senatus megszavazandja a vasúti engedélyeket, azonban a netalan szükségesség módosítványokat is előterjesztendi. A 2. pontra nézve pedig a kamra előreláthatólag nem fogván barátságos indulatot tanusítani az új miniszterium iránt, azt szükségképp föl kellend oszlalni. A fejedelem ingerülten azt válaszolá, hogy ő a kamrát nem fogja feloszlalni, s más napig be akarja várni a két úrra bizott küldetés eredményét.

Másnap a kamrában Chitzu követ azt igyekezett bebizonyítani, hogy a senatusnak nincs joga egy kormányt megbuktatni s mást alakítani, s hogy ezen jog egyedül a képviselő kamrát illeti, s végül következő indítványt terjesztett elő:

„A kamra nem helyesli a senatus szavazatát, s a miniszteriumot arra kéri, hogy vegye vissza lemondását, s oda működje, hogy a népképviselői jogai jövőben megőriztessenek.“

Ezen indítvány Bratiano támogatása folytán

belől is ismét életre ébredne s virágzásnak indulna e nemes intézmény, melynek feladata: jóltevéleg hatni az emberiségre, boldogítani mindenkit, a rendet, békét és egyetértést terjesztetni az egész földön; kiegyenlíteni azon házagokat, melyeket a szűrés, a véletlen vagy a sora vont egyes emberek közé; mindentit testvér gyanánt tekintetni, egymást viszonylagosan támogatni és segíteni, szóval, az emberiséget azon tökélyre emelni, melyet, ha elértünk, csakis akkor érdemeljük meg e nagy nevet: ember!

Gróf Chorinszky Gusztáv elleni bűnvád s annak indokai.

Az Ebergényi Julia bűnperéből fölmerült számtalan terhelő tény és Burehtorff úrnak rendőri hivatalos értesítése után kiválgott, hogy a gyilkos-tettet gr. Chorinszky nem csak akarta és elősegítette, de egyenesen rendezte is. Világos ugyanis, hogy ő az ismeretséget Ebergényi Juliával kereste és vele viszonyt is kötött, hogy ezen viszonyát annyira vitte, miszerint kimondá: „Én el akarlak venni, és elfoglalk venni nőt, el kell téged nőt vennem.“ — Ezen szándékát igazolta az, hogy eljegyzést is tartottak, roz szándékát pedig igazolja az, hogy a menyegzőt akadályozó körülményt, Mathilddali házasságát a szülők előtt gondosan eltitkolta, sőt azt hozta fel akadályul, hogy egy folyamatban lévő per áll még jelenleg útjokban, de az is a legrövidebb idő alatt befejezve lesz, s így semmi gát sem lesz előttük.

A házasságot, mint akadályt, el kellett hárí-

70 szavazattal 20 ellen elfogadtatott. Ugyanezen napon a senatus két alelnöke a fejedelemhez ment, hogy ismétlje előtte a titkos szavazás eredményét. A fejedelem azt mondá, hogy ő a vasúti engedélyeket, ha másként nem megy, népszavazás alá terjesztendi, mire Plogino azon megjegyzést tevő, hogy Kuza fejedelem sem szilárdíthatá meg kormányát azáltal, hogy egyszer a népszavazáshoz folyamodott. A fejedelem rendkívül föl ingerülten ezt válaszolá:

„En olyan miniszteriumot akarok, mely parancsaimat teljesíti, s oly kamrákat, melyek miniszteriumom magatartását támogatják. Tudom honnan erednek ezen fondorlatok, de jövőben tudni fogok magamnak tekintélyt szerezni.“

Eképp Bratiano kivitte, hogy a senatus feloszlattatott. Az illető rendelet felolvasása után a senatorok az alkotmányt, a karzati közönség pedig a miniszteriumot éltették. Midőn a senatorok a termet elhagyták, az utcán a pörnpép által bántalmaztattak. Most a vörösök diadalmaskodnak, s Bratiano közlönye hozzanát kiált. A kamra többsége a miniszteriumot felbatalmazni szándékozik arra, hogy az általa eddig megszavazott s a senatus által még meg nem erősített összes törvényeket a fejedelem szentesítése alá terjesztthesse, s azokat tülstént hatályba léptethesse.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Vasutunkhoz egyre érkeznek a sinek, utolsó jelentésünk óta száma 30 al szaporodott. Mint tudjuk B. Hunyad mellett hasonlóan több sin várja végelrendeltesét.

— Fogarásról írják, hogy Ohában a nép a hatóság rendeleteinek engedelmeskedni nem akarva, fegyverrel ütze vissza az oda egy erdőperben kelt ítélet végrehajtását fogadositni ki-szállt hivatalnokokat, s most már másodsor.

— Az új vérdrendszert, az „E. Lap“ szerint, f. év october havában lépne életbe.

— A gyulafehérvári gör. keleti érsek-szék betöltése ügyében írják Balázsfalváról, hogy ő Felsége és kormánya határozata már jun. 15-én leérkezett. Most, midőn vágyaik teljesültek, s midőn azon ok, mely agitációkra oly bő anyag vala — megszűnt, panaszkodnak azért, hogy a választási nap, t. i. augusztus 12-dike, igen hamar tülte-tett ki, nincs az „előkészületekre“ elég idő. A választás úgy fog eszközöltetni, hogy minden espere-si terület választ két követet, s ezen követek, a balázsfalvi kanonokokkal s néhány magasabb állású pappal képezik a synodust, mely az érseket választandja. — A „Gazetta“ nem mulaszthatja el figyelmeztetni a papokat s a kerületeket választás-saikk nagy fontosságára, s hogy mily nagy befo-lyással bírand a kerületi követek megválasztása az érsekválasztásra. Felszólítja tehát őket, válassza-nak csak oly férfiakat a synodusba, kik hű bajno-kai vallásuk és nemzetiségüknek.

— Ha zánk különféle vidékeiről vettünk tudósításokat, az aratási kilátásokról, s azok minde-nlünnen kedvezően hangzanak. — A gabonárának piacznakoni esökkenése már is jelzi a dús aratást. Csak a kenyérszűttőnek nem akarnak semmit tudni róla. Nem jó volna-e nekik megszugi? — Lám a mézárások is milyen erős posított foglaltak volt el annak idejében, de végre egy krajczárnyit csak megretírtáltak.

— A pesti lánchíd gyalogjárdáját egy idő óta javítgatják, s a gyalogút e miatt el van zárva. Azonban egy budai timár nem gondolt e-zel, hanem a munkások ebédje alatt a felszedett

tania, hogy újabb szvenvedélyének szabadon élhes-sen, de többszörösen nyilvánítá is, hogy házassága a legbolondabb lépés volt, házassági egybekötése egy kínos bilincs, mely egész jövőjét, szerencsétjét lerontotta és gazdagságától is megfosztotta. Julia iránti embertelen szvenvedélye Mathild elleni gyűlö-letét fokról fokra csak ingerelte és növelte.

Házassága ellen segédkezeket keresett az ál-tala jól ismert és neki le is kötelezett Rompacher-nél, utóbb Dierkesnél, sőt Julia által még Ló-Pres-tinél is, ki azonban visszalépett,

Maga Julia is, ki egész vallási kihalhatta-tásain Chorinszkyt, bár minden oldalról el volt nő létre hagyatva, soha a tettbeni részvétellel nem vá-dolta, sőt mentette, mégis egyszer kimondá, hogy Chorinszky egy alkalommal patkánymérget kívánt szerezni, mely eszköztől elállott, mivel az tévedés által visszaküldetett.

Chorinszky gróf peccsételte le „Gyümöl-csök“ cím alatt ama gyanus és veszélyes dobozt, melyet utánzótt és elferdített írásmódor alatt kéz-besítés végett Rompachernek adott át, csak ő tud-hatta akkori börtönét néjének, ő vitte a méreg ma-radványát a kérdéses csomagban Szécsenbe s ő hívta elő Rompachert, hogy az aggódó Juliát a doboz iránt megnyugtassa.

Midőn már a müncheni utazás el volt hatá-rozva, ő váltotta be a pénzt az útra, ő szerezte meg az útlevelet, valamint az ajánló levelet is. Ő irta Juliának m. é. nov. 18-án az elutazás előtti napon: „Még ma kell veled némi dolgok-ról beszélnem, még ma néhány M....-ni számodat fogok neked följegyezni mind-

járda üres helyére lépett, és a Dunába esett. Sze-renese, hogy az Erzsébet gőzös legénysége közel levén, kiszabadította, különben életevel fizette volna meg gondatlanságát.

— A pálinkaárulási jogot Kolozsvár 35,321 frtért adta ki Heller Adolf, Adler Antal és Kirchner Jakabnak.

— A kolozsvári ev. ref. főtanoda lét-száma a jelen iskolai év második felében összesen 665. Ebből esik a felsőbb osztályra 129, a középre 322 és az alsókra 214.

— A múlt vasárnap délutánja a mű-laiságok délutánja volt. Kinek kedve volt, gyönyör-ködött a házi-zenei sikerült hangversenyében, vagy mulathatott, ha meghívták a két zártabb körű, vagy a kömvies mesterek által a monostori erdő-ben rendezett májálison. A szemnek is megadott a magáé; már reggel hirdetésk óriás falragaszok kövér betűi a sétatéri látványosságokat s Ulrichnak a tón létesítendő tüljiztékát. Arról aztán nem te-het a közönség, hogy a falragaszokból a teljesül-teknél valamivel nagyobb reményeket épített.

— A Sepsiszt-György városa által kir-biztos úr részére kiállított díszpolgári oklevél át-nyújtóit: jogakademiát tanár, Berde Áron, főkorm-széki titkár, Hajós János és kolozsmegyei főjegyző Halmágyi Sándor urakat nevezett város tisztelet-beli bizottmányi tagjaivá választotta meg.

— Az utóbbi időben az igazságügyi mi-niszteriumhoz számos folyamodás adatott be, me-lyek mindannyian az ügyvédi vizsgára kivételes kedvezmény útján leendő bocsátást tárgyazzák. Az ily folyamodványok azon téves hitben nyujtat-nak be, mintha az igazságügyi miniszterium egy-szerű kérelemre, vagy csekély okokból is fölmen-tést adhatna azon föltételek alól, melyeket 1867-ik évi 1119—1137. és 10,304. sz. a. s a „Törvények és Rendeletek tárában“ is közzétett rendeleteiben megállapított. Illetékes helyről vett felhívás után most a „Közlöny“ fel van hatalmazva kijelenteni, hogy az igazságügyi miniszterium az ily kérvények elintézésénél az érintett rendelet szabályaihoz sz-i-goruan fog ragaszkodni, s azok határozatai alól eddig is csak az átmeneti időszak természetében fekvő okokból adott fölmentést. E határozatok alól ezentul csak is a joggyakorlati időre, és erre néz-ve is csak különös méltánylást érdemlő, s kiváló-lag indokolt esetekben fog fölmentés történni.

— Léggörtnket afrikai hőség teszi tik-kasztóvá; az idén jó idő jár a hidegfürdőintéze-tekre nézve. Ezek közt leglátogatottabb a Csiki „Széchenyi fürdő“je a külső-monostoruzában, hol pompás zubany, valamint külön fürdőszobákban jutányos árért élvezheti a Szamos hullámainak frissítő hatását; a berendezés a fürdőintézetnél ké-nyelmes és csinos, szolgálat pontos. Nem csoda, ha a közönség nagy élénkséggel jön e fürdőt igénybe venni, miután az minden tekintetben jól ajánlja magát.

— A külső-monostorutca, városunk legélénkebb közlekedési pontja, végre valahára illető helyről kellő figyelemre lesz méltatva. Ha jól vagyunk értesítve, már meg is van tve az előintézkedés, hogy a külső-magyarutca mintájára rendezkedezessék; észszerűbb térszerelés mellett az egész középut lejjebb fog szállítani, az utféli ronda és rendetlen árkok kiköveztetnek, úgy szintén a járdák is szabályozva s kikövezve lesznek, a sok apró és disztelen hid és palló a házak előtt fölsé-legessé tétetik, s általában mind szépitészei, mind szélszertiségi szempontból ez utca kiemeltetik azon elhanyagolt állapotból, melyben azt tovább hagyni nem lehet. Valóban ideje volt, hogy a jobb izlés, gyakorlatibb felfogás és méltányosság városunk ezen pontján felismerje a mulasztatlan lendítés

ketten imádkozni fogunk, hogy minden szerencsésen üssön ki, ne tágiatsunk semmit, nekünk üssön ki kell házasonkunk, mert így tovább nem is élhetünk.“

Chorinszky rendelte elő a kocsi is a vasut-hoz s megmondá Juliának, hogy leveleit ne az ő, hanem Rompacher neve alatt küldje hozzá.

Mig Julia a tettet Münchenben végzé, az alatt Chorinszky leirta azon okokat, melyek őt aggaszt-ják, hogy t. i. a titkot saját embereik körülménye-sen tudják, hogy ő Juliát az eset kivételében félti, s fél, hogy nem fog a terv sikerülni, nejt mily ördögileg gyűlöli, ki mégis kedves föltételek által még megindíthatná Juliát, s e hatása által öntü-datlanul is reá bírhatná, hogy gyilkos szándékától elálljon.

Chorinszky kicsalta neje barátjától az ajánló levelet, és azt mondá neki, hogy neje, vett tudósítás szerint, veszélyesen beteg, és nagyon azon volt, hogy Mariottól minden oly levelet, melyet Mathildtól kapott s az ajánló levélre hivatkozható lehet, kezére nyerhessen — valamint Julia is a gyl-kosság után, csak hogy az ajánló levél birtokába jöhessen, számtalan levelet, melyek utóbbi időben küldettek Mathildhoz, magához ragadott.

Chorinszky, hogy időkorit másntól létezését bebizonyíthassa, mintán már elfogatott, táviratozás és levelezés által iparkodott Szécsenyből Julia ro-konaitól hit általi bizonyítványt nyerni az iránt, hogy ő m. é. november 19-től egész 22-ig folyvást Szécsenben lett volna.

Midőn a tett után Rompacher Chorinszkyhez jött, őt a legfölbervültebb állapotban és a feletti fé-

szükségességét. Ez utca szolgálván közlekedési vonalul a nagy-váradí országút felé, az állam kö-zönséges országutat tart fenn annak közepén; már eredetileg igen magasra emelték azt, s daczára az ösi és tavaszi letakarításoknak folytonosan emel-kedik az egész vonal, a mi az emelkedés arányá-ban szállítja alább a házak értékét; több épület, s névszerint a 64. számú tisztességes ház már ugy alámértült, hogy faragott kapukövei egészen a föl-tés alá kerültek, s nem egy helyt a pinceablakok már csak mesterségesen védettek a víz befolyásá-tól. Csak azon lehet csodálkozni, hogy a tulajdo-nosok még nem tiltakoztak magánjogi érdekeik-nek ilyszertü ignorálása ellen. Nézetünk szerint az egész utca nivellirozásánál helytelen kiindulási és magassági pontok vétettek fel; az egész vonal legalább is egy lábbal, néhol kétfővel is alább-szállítandó, s természetesebb vízfolyás eszközlen-dő, mert ez az oka most is, hogy az utcai árkok-ban megáll a víz, ott rothad, és rontja a levegőt, a mit közegészség-rendőri szempontból sem lehet elnézni. Segítsenek a dolgon azok, kiknek hatal-mában áll, s bizonynyára közelismerés lesz jutal-muk, a mint hogy már csak hiro is a javítási szándéknak nagy méltánnyal fogadtatik.

— Ugyancsak a külső-monostorutczára nézve van még egy, úgy hisszük, méltányolható megjegyzésünk. Postakocsik, gyorskocsik, teherhordó-szekerek, bérkocsik szoktak ott rogni, s betévisások alkalmával a fát eladni hozó szekerek temérdek száma dözög, s ha a k-monostorutczának az a dícsőség jut, hogy városunk legélénkebb közleke-dési pontját képezi, másfelől igen gyakran oly megtorlódás színhelye, minőt alig lehet látni még kevésbé kifejlődött városban is. Igaz, hogy egy rendőrt ottan még betévisások alkalmával sem lát-hatni, s a zltzavart ennek tulajdonítják némelyek. De mi azt hisszük, ezen a rendőri beavatkozás sem sokat segíthetne. Sokkal célszerűbb lenne fel-állítani azon szabályt, hogy a piacra tülzi-vagy épületfát, deszkát, zsindelyt stb. hozó szekerek használják a muzeum-utczát legalább visszaterés-kor. Hát még az a bivalosorda, mely naponta vé-gig tolong nemcsak a k-monostor, hanem más ut-czákon is! Valóságos barbar jelenet.

— E lap 75 dik számában megjelent s Szász-Régenről kelt nyilatkozatra nézve megje-gyeztek, hogy az aláírtak közt Miksa György úr neve csak tévedésből fordulhatott elő Miksa Elek neve helyett, miután előbbnevezett saját nyilatko-zata szerint nem volt tanuja b. H. K. képviselő szónoklatának elmondása alkalmával.

— Érdekes összeállítást olvasunk egy lapban azon merényletekre vonatkozólag, melyek 1848 óta a fejedelmek ellen Európában intéztettek. Husz év alatt éppen husz merénylet történt, de csak kettő sikerült. 1848. nov. 26-án megtámadták a modenai herceget; 1849. jan. 12-én Minden-In-golheimban a porosz herceget; 1850. május 22-én a porosz királyt; 1850. jun. 28-án Pate Róbert egy nehéz botot rüpitett az angol királynőre, de nem sebesítette meg veszélyesen; 1852. szeptember 24-én a pokolgépet találták fel III. Napoleon javá-ra; 1853. febr. 18-án egy séta alkalmával felsé-ges királyunk kapott Bécsben egy surrást nyakába; 1853. apr. 16-án Victor Emanuel ellen történt me-rénylet; 1853. jul. 5-én III. Napoleon ellen, midőn az opera Comique-be akart menni; 1854. martius 20-án Leszurták Ferdinánd Károly párizsi herce-ge; 1855. april. 28-án kétszer lőttek III. Napo-leonra a Champ Elysées-en; 1856. máj. 23-n Fuen-tus a spanyol királynőre lőtt; 1856. decz. 8-án II. Ferdinánd nápolyi királyt támadta meg egy ka-tona; 1857-ben Tibaldi tervezett egy merényletet ben pedig Berezowszky, midőn a csár a párisi vi-

lemben, aggodalomban találta, vajlon hát meg-halt-e Mathild, vagy csak elkámbultan hagyta őt Ju-lia, kitől a gyors ellátás miatt Münchenből, semmi bizonyost nem lehetett ballani, s ezen felette szü-kítő helyzetből csak akkor kezdett felüdülni, mi-dőn a Müncheni rendőrség tudatta Mathild halálát.

Ezekre következnek azon világos tartalmu le-velek, melyeket Chorinszky Juliához irt.

Mely elősoroltak következtében a vádlóval így hangzik:

„Ezek folytán gróf Chorinszky Gusztáv ledá-kei nemes, elöbb az osztrák gyalogságnál főhad-nagy, mint a telekesi Ebergényi Julia által múlt év november 21-én saját neje Chorinszky Mathild grófnén elkövetett orgyilkoság részese vádolatik és halálbüntetés alá vonatni kéreik.“

Chorinszky gróf kihallgatása e hó 22-én befejezetett. Vádlott egyenesen, találólág felelt a hozzá intézett kérdésekre, s minden kedvező kö-rülményt sietett saját hasznára kizsákmányolni, míg a kellemetlen kérdéseket tapintatteljes válaszaival ütötte el. Szerencsétlen neje iránt folyvást élénk gyűlöletet tanusítá, mig Ebergényi Juliát folyvást leggyengédebb szavakkal említi, mi ez utóbbi iránt még folyvást lángoló szeretmet tanusítja. Az esteli ülésben felolvasztatott Chorinszkynek Ebergényi Ju-liához intézett levele, azonban vádlott ezen levél legterhelőbb adataiból is ártatlanságára hisz kö-vetkeztethető. Előnk utolsó kérdésre vajlon Cho-rinszky a terhelő adatok daczára még mindig meg-marad azon állítása mellett, hogy ártatlan! Cho-rinszky azt felel: Igen! Igen! és ezerszer igen.

III. Napoleon ellen; 1858. január 14-én az Orsini-féle merényleten esett át szerencsésen III. Napoleon; 1861. július 14-én egy badeni ifjú lőtt a görög királyra; 1862. decz 18-án egy atheni ifjú a görög királyt támadta meg; 1863. decz. 24-én ismét III. Napoleon forgott veszélyben; 1866. apr. 6-án Karakassoff az orosz cárt támadta meg. 1867-légiállításon volt. Végül 1868. jun. 10-én legyilkolták Mihály szerb fejedelemet.

— Jászberényből az ottani földrengésről következő érdekes adatokat közlik: Nem emlékeznek a Jászágban, de általában sehol a magyar földön oly nagymérvű földrengésre, mint milyen f. hó 21-én Jászberény városát megrémítette. Reggel 6¹/₂ órakor kelet felől erős zúgás hallatszott, mint a közelgő gőzgép moraja; ezt nyomában iszonyú rengés követte, mely négy, némelyek szerint hét másodpercig tartott, s ekközben három erős lökést, vagy is úgynevezett hullámzást fejtett ki. A hullámzás közben tisztán ki lehetett venni, miként hajolnak, mint nádvesztek a szobák földszetén az erős gerendák. Nincs ház az egész városban sérülés nélkül; legnagyobb pusztítást tett a barátok kolostorában, hol egyes szobák lakhatatlanná lettek. Legkülönösebb a megdőbbségtől neményben, miszerint az egész nap a földrengés napja volt; a rengés ugyanis rendszeres időközönként megújult, de az említett hullámzás csak még egyszer jelentkezett ¹/₂10 órakor reggel. — Az utolsó rengés másnap f. hó 22-kén hajnalban fél 2-kor tapasztaltott. Ünnepe levén és meleg nap, tehát a nép nagyobb része a korai isteniszolgálatot kereste, s a legnagyobb földrengés a templomban találta, hol rohamos ijedelmükben az ajtókhöz tödültek; itt részint a vakolat hullása, részint eltiportatás által számos sérülés történt. Az éjet a lakosság, még a műveltebb rendiek is, szabad éj alatt töltötték, senki sem akart lenni megrepedezett házában.

— A maros-vásárhelyi, csak most alakult egyenlőségi körnek, mint a „Szék. K.”-ből látjuk, van jelenleg 271 részvénys tagja, kik három évre kötelezték magukat; évi részvény-díj 4 frt; 19 hirlapot járatnak. (Pesti Napló, Hazánk, Századunk, Magyar Ujság, Pesti Hírlap, Kolozsv. Közlöny, Magyar Polgár, Unio, Székely Közlöny, Vasárnapi Ujság, Politikai Ujdonságok, Hazánk s Külföld, Magyarország anyagi érdekei, Ústökös,

Bolond Miska, Pester Lloyd, Wanderer, Siebenb. Blätter, Telegraf Roman.) A tagok közt van 21 vidéki, a többi helybeli (²/₃-ában iparos).

— Az aratási kilátások, mint Galaczból írják, a folytonos esőzés miatt nagyon elhomályosultak.

— Az erdélyi vasúttársaság június 24-kén tartotta közgyűlését Bácsban. — Az előterjesztett jelentésből kiemeljük, hogy az arad-károly-ferhérvári főútnak al- és felépítményei már majdnem egészen elkészültek. A piski petrosenyi mellékvonalat ellenben csak márciusban járták meg bizottsági s jelenleg részlettervek kidolgozásával vannak elfoglalva.

— Az általános, egyetemes (oecumenicum) nagy zsinat, mikint Mainzban írják a „Fr. Journ.”-nak, a jövő év vége felé fogja egybehívni Rómába, s fő jellege lenne, egy egyszerű tisztázási intézkedés, a mint a pápai bullának tartalma tanúsítja. A pápa felhívja az egyház püspökeit a hit, vallás és erkölcsösség főbb pontjaira nyilatkozni, a szakadás híveit és az eretnekeket a megterésére inti, mi az egyház ellenségeinek, egy világiaknak, mint egyháziaknak átkát fogja maga után vonni. Valjon az apátok és a szerzetes rendek főnökei meghívhatnák-e, még nem bizonyos, de a kitűnő világi tehetségek valószínűleg jelen lesznek. Döntő szavazattal csak a püspökök bírnak. Ezen általános nagy zsinat, az ilyenművek között, a 18-dik lesz. Az első ily zsinat tartott Nicában, Kr. u. 315 dik évben, az eddig utolsó Tridentben 1544-ben, tehát 306 év lefolyása alatt egy sem tartott, volt egy másik 254 évig folyt hosszu zsinat is, a Konstantinápolyban Kr. u. 869 dik évben és a Lateranban 1123-dik évben tartott általános nagy zsinatok között.

— Segesvárról f. hó 17-ről írják. Tegnap egy megaló gyászest történt városunkban. Egy anya rögtön vizont látván fiát, ki rövid idő előtt Bácsban betegen fektett, kinek állapota az anyát nagyon aggasztá, a nagy öröm miatt néhány perczezel gyermekének megérkezése után meghalt.

— A központi honvéd-bizottmány f. hó 25-ik ülésében gróf Bethlen Olivér bejelenté, hogy a „Honvéd” című lapot megszünteti és egy új lapot indít meg ezen cím alatt: „Katonai lap”, s kéri, hogy a bizottság azt a nemzethez ajánlja. Határozatott a szerzővel tudatni, hogy minthán a

„Honvéd” mint honvédegyletek közlönye az alapszabályok értelmében a központi bizottmány felügyelete alatt áll, ez a szerkesztőtől megvárta volna, hogy az esetben, ha a lap alakjára vagy szellemi irányára nézve változtatást tenni kíván, eziránt a bizottmány véleményét és helybenhagyását megkeresse. Minthogy pedig jelen értesítés is csak magánjellegű, utasítatik a szerkesztő, hogy hivatalos alakban forduljon a bizottmányhoz, hogy ez a fenförgő tárgyban intézkedhessék.

— Az akadémia Kazinczy Ferencz összes irományait megvásárolta. Ugy halljuk, hogy az illető örökösöknek 1500 forintot adott e nemzeti kincsért.

— Finály Henrik, mint a róm. kath. lyceum nyomdájának új igazgatója, tudatja, hogy ezen könyv- és könyvnyomtatás intézetét sikerült az új kor igényeihez mérten minden tekintetben úgy felszerelni, hogy az a nyomdai szakba vágó minden munkát nem csak csinosan, izletesen és hibátlanul, hanem a lehető legutányosabban is képes előállítani, minél fogva ez intézetet a t. közönség pártfogásába ajánlja és igéri, hogy a megrendeléseket gyorsan és pontosan fogja teljesíteni. — A n. é. közönség nagyobb kényelmére a nyomda számára mindennemű megrendeléseket a nyomdán kívül még elfogadnak: Demjén László könyvkereskedésében, Bányai Károly papirkereskedésében és Keresztési Pál újonnan nyitott papirkereskedésében.

— Mint lehet Párisban meggazdagodni? Egyik párisi híres iparlovag nem régebben így szölt barátjához: „Csak Párisban lehet valómire menni! Ezelőtt 20 évvel egy fillér nélkül jöttem ide s ma már 800,000 frankkal vagyok adós.”

— A budai szállógazdák igen szép szállótermést várnak. De a nagy munkabér s az eszések miatti gyakori gyomlálás mellett csak úgy várhatnak kedvező eredményt, ha a szőlret mind mennyiségileg, mind minőségileg megüti a mértéket.

Nyílt számadás.

Néhai Gyulai Ferencz síremlékére szerkesztésünkhez következő kegyeletes adományok küldettek be:

1. Peiell-Enyedi Katalin asszony
Dézsről 1 db. arany.

2. Enyedi Istvánné assz. Retegről 5 frt.
3. Dombó József úr Erzsébetvárosból küldött be, részint a Gecz úr színtársulata által Dráguss K. úr közreműködésével rendezett előadás jövedelméből, részint egyesektől gyűjtött adományokból 33 frt.
4. Szabó Lajos úr Nyírsídról . . . 1 frt.
5. Puhl Ignác néni Tordáról következő adományokból: Puhl Ignác néni 1 frt. Puhl Ignác 1 frt. Mohai Károlyné 1 frt. Egy jobboldali 1 frt. Osztánné 40 kr. Egy baloldali 30 kr. Valaki 30 kr. Nagy Györgyné 40 kr. Harmath Eleonora 20 kr. Lendvayné 40 kr. Bláháné 20 kr. Jánosó Jánosné 20 kr. N. N. 10 kr. Kállainé 20 kr. Bartáné 30 kr. 7 frt.

Összesen: 1 db. arany 46 frt.

azaz: egy db. arany s 46 o. é. frt, mely összegből az 1—4. pont alattiakat több hóval ezelőtt, az 5. pont alatti, mint közlebből vett küldeményt, mai napon átszolgáltattuk gr. Eszterházy János úrnak, a méltán kegyelt emlékü színművészek emelkedő síremlék ügyét kezelő bizottmány érdemes elnökének.

Kelt Kolozsvárt, jun. 27 kén, 1868.

a „K. Közlöny” szerkesztősége.

Gabonaár Kolozsvárt június 25-n 1868.

(Alsó a. mérő, középár.)

Tisztabúza 3 frt 60 kr. Eleghúza 2 frt 40 kr. Rozs 1 frt 80 kr. Árpa 1 frt 60 kr. Zab 1 frt 20 kr. Törökűza 1 frt 70 kr. Pityóka — frt 70 kr. Marhabús fontja belváros 19, külvárosban 18 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Június 27-kén: 5%, Metaliques 100 frt 57 40. 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt 63.—. Kamat 58 50. 1860. Kölcsön 84 25. Bankrészvény 721. Hitelezési részvény 200 frt 190 90. London 10 ft st. 100 frt 23¹/₂ kr 115 60. Ezüst 113.—. Cs. királyi arany 5 52.

Június 26-kán: Földtehermentesítési kötvény Magyarországi 75 50 Erdélyi 69 25.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Nyílt tér.

Egy kert a házsongárdban, a legelőnyösebb fekvést, dűsan termő öreg gyümölcsfákkal, igen jutányos áron, szabad kézből eladó. Értekezhetni a külső-monostortczában 121. szám alatti báznál.

Legeltetésre.

N.-Várad és kolozsvári országúthoz közel Élesd mellett Ötfalu határán 3000 holdnyi igen jó legelőre, darab száma 80 krral egész új-évig felfogadtatnak szarvasmarhák és lovak, külön egyesség mellett sertések és juhok is. Értekezhetni Olay István ügyvéddel Nagyvárad Apollóutca 7¹⁵/₂₀ szám alatt.

Hirdetmény!

F. é. június hó 30-kától kezdve a kiváltságolt ausztriai nemzeti bank ügyeit, melyeket eddigelé a helyi magyar királyi adó- és vámhivatali pénztár kezelt volt, a kiváltságolt ausztriai

nemzetibank fiókjintézele

a mézáros-utczában lévő 4. sz. a. házban önállólag fogja vinni, minél fogva mindazon felek, melyek e fiókjintézettel

bankjegy- váltás-, bankutalvány-, kölcsön-, jelzalogos hitel- vagy részlet-jelzalogos utalvány-ügyek iránt érintkezni kívánnak, a fennebbi naptól logva és fent kijelölt cím alatt az itteni fiókjintézethez fordulni sziveskedjenek.

Hivatalos órák: délelőtti 8-tól 12-ig.

Nagy Szeben, 1868 június 24-dikén.

A kiv. ausztr. nemzeti bank fiókjintézete.

Uj érdekes röpirat!

Éppen most jelent meg ez alábbi rendkívül érdekes munka, s kapható Stein János könyvkereskedésében

(Ujból érkezett szállítmány.)

Kossuth Lajos újabb leveleire Horváth Mihály.

Ara 1 frt 20 kr.

Michelet J.

A TENGHER.

Francozából Lövei Klára. Ara 2 frt.

Egy falat kenyér története. Levelek az ember életéről. Mindkét nembeli növendékek számára Macé J. nyomán dolgozta Szász Domokos. Ara füzve 1 frt.

(198) (2-3)

WINKLER JÁNOS fűszerkereskedésebe

N.-Enyeden

felvétetik egy ifju,

tanulónak,

a kinek a magyar, német és oláhnyelvben jártassága legyen, és a ki 14—15 éves koráig a megkívántató iskolát gyakorolta.

(160) 2% (2-3)

Tanács és segély azok számára, a kik látgyöngességben szenvednek, s jelesen a kik erőltetett tanulás és kimerítő munka által szemöknök ártottak.

Fiatlalom óta megvolt nekem is azon rossz szokásom, hogy az új csendő szenteltem tudományos munkára. Ez a más kimerítő optikai és finom munkák kivételével következtében látérem annyira meggyengült, hogy tökéletes elvesztéstől annál inkább féltem, mivel folytonos gyűléses dispositio állt be, mely a leghéresebb orvosok több évi raudeléseivel is dacolt. E szomorító körülmény közt sikerült egy szert találnom, melyet már 40 év óta a legkitűnőbb sikerrel használok. E szer nem csak egészen meggyengítette a tartós gyűlést, hanem szememnek is visszaadta egész élességét és erejét, úgy hogy most 75 éves koromban szemüveg nélkül olvasom a legpróbb írást, a mint ifju koromban tökéletes látéremmel érvendek. Ezen jóteknő hatását másoknál is tapasztaltam, kik közül sokan még a legdesebb szemüveg használatát mellett sem voltak képesek üzletiüket vezetni. Ezen szer kitáró használatát, után eldobták a szemüveget, s régi természetes látéremjüket visszanyerték. Ezen mosdó-szer egy illatos lél, melynek alkotórészei az aníz-növény. Nem tartalmaz sem drasztikumokat sem narcoticumokat vagy fém és más ártal sem tartalmaz. Eddigben valódi állapotban szerkesztet Teutsch J. B. ur által Segesvárt. Ö egy nagy üveget 2 fr. egy kisét 1 fr 60 kr-ot. é. szállít használati utasítással együtt. Tanácsom tehát a szenvedőknek, hogy ezen léllel töltse meg, mert egy ily üveg hosszú időre elég, mivel csak keveset kell abból csekély folyadékkal vegyíteni, hogy tejforma folyadék képződjék, melylyel reggel és este, vagy erőltetett munka után kell a szem körüli tájakot megmossatni, a hatás igen jóteknő és üdítő s egyszerűsége a bár frissességét fönntartja és eszközlé.

Örvendni fogok, ha ezáltal nevezetesen azokon lesz segítve, a kik az igazság világa után érvedetlen törekvése által gyakran saját szemüket kockáztatják s elvesztik. Ezáltal még tán a fátalságnál fájdalom annyira divatba jött elferdítő szemüveg-hordás is megszüntethető, mert e szokás inkább romlja mint javítja a szemet. Szemüvegek csak is a szem valamely hibás szerve esetében használhatnak, de egészséges vagy gyengült szemet sohasem erősíthetnek vagy javíthatnak m-g.

Dr. Romershausen.

A dr. Romershausen-féle jeles szemlél mindig kapható, mégpedig a kis üveg 1 frt 60 kr. a nagy 2 frtjával, a raktárban Teutsch J. B.-nél Segesvárt.

Viszont-eladók, nagyobb mennyiség vételénél aránylagos engedéket nyerne

(201) 30/6 (20-20)
LEGKITÜNÖBB SZÉPÍTŐ-SZEREK.

Dr. BÉRINGUIER L. KORONA-SZESZE

(A kölni víz quintessentiája.) Eredeti üvegekben 1 frt 25 ujkr.

Kitűnő minőségben nemcsak mint illat- és mosdó-víz, hanem mint dicső gyógy erejű segédszer, mely az életszerveket élcsíti és erősíti.

Dr. Borchardt orvost. NÖVENY-SZAPPANA

Dr. BÉRINGUIER NÖVÉNYI HAJFESTŐSZERE

Dr. LINDES TANÁR növényi rud-hajkenőcse

Dr. BÉRINGUIER növénygyökér-olaja

Dr. Suin de Boutemard Fogpasztája

BALZSAMOS OLAJBOGYÓ-SZAPPAN.

Dr. HARTUNG CHINAHEJ OLAJA

Dr. Hartung NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

Valamennyi fentebbi czikk, mint feltűnő tulajdonságuk által dicséretesen bebizonyult tárgyak valódiságukért jótállással kizárólagosan kaphatók:

Kolozsvárt: WOLFF és ENGEL J. gyógyszerészeknél, valamint: Besztercén: Kelp Ferencz; és Dietrich & Fleischer. Brassóban: Stenner F. és Jekelius. Erdélyben: Déván: Bosniák A. Dézsán: Krémer Samu. Nagy-Enyeden: Horváth Ferencz. Erzsébetvárosban: Schmidt A. K.-Fejérvárt: Rusz János és Matherny Emil gyógyszer. Kézdi-Vásárhelyt: Fejér Lukács. Maros-Vásárhelyt: Fogarasi J. Dr. Medgyesen: Breckner Károly; és Vándory & Brandsch. Segesvárt: Misselbacher J. B. és fia. Sz.-Ujvárt: Placintár és fia. Sz.-Régiben: Kinn János G. és Wachner Traugott. Szász-Seben: Weissgrtel Ad. G. Sz.-Sebenben: Zöhner J. F. és Lutz János. Székely-Keresztúron: Binder Márton. Seps-Szentgyörgyön: Vitályos Béla. Sz.-Udvarhelyt: Kautz J. A. gyógyszer. Szeredában: Gözsy A. Sz.-Somlyón: Ruszka Ignác. Tasnádon: Szongott Jakab. Tordán: Velits G. és Wolff G.; Zalathmán: Megay Guszt. A. gyógyszer.